

OBWIESZCZENIE MINISTRA PRACY, PŁAC I SPRAW SOCJALNYCH

z dnia 19 sierpnia 1981 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 listopada 1973 r. w sprawie
zakładowego funduszu mieszkaniowego.

1. Na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 kwietnia 1981 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakładowego funduszu mieszkaniowego (Dz. U. Nr 13, poz. 64) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 listopada 1973 r. w sprawie zakładowego funduszu mieszkaniowego (Dz. U. z 1973 r. Nr 43, poz. 261, z 1975 r. Nr 32, poz. 170, z 1976 r. Nr 40, poz. 236, z 1977 r. Nr 34, poz. 148 oraz z 1981 r. Nr 13, poz. 64) z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów wydanych przed dniem ogłoszenia jednolitego tekstu oraz z zastosowaniem ciągłej numeracji paragrafów, ustępów i punktów.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst nie obejmuje:

1) § 20 i § 21 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 listopada 1973 r. w sprawie zakładowego funduszu mieszkaniowego (Dz. U. Nr 43, poz. 261) w brzmieniu:

„§ 20. Traci moc uchwała nr 41 Rady Ministrów z dnia 8 lutego 1972 r. w sprawie zakładowych funduszy mieszkaniowych (Monitor Polski Nr 10, poz. 72).

§ 21. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1974 r.”;

2) § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 1975 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakładowego funduszu mieszkaniowego (Dz. U. Nr 32, poz. 170) w brzmieniu:

„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

3) § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 1976 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakładowego funduszu nagród, w sprawie zakładowego funduszu socjalnego i zakładowej działalności socjalnej oraz w sprawie zakładowego funduszu mieszkaniowego (Dz. U. Nr 40, poz. 236) w brzmieniu:

„§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1977 r.”;

4) § 4 i § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 października 1977 r. zmieniającego rozporządzenia w sprawie zakładowego funduszu nagród, w sprawie zakładowego funduszu socjalnego i zakładowej działalności socjalnej oraz w sprawie zakładowego funduszu mieszkaniowego (Dz. U. Nr 34, poz. 148) w brzmieniu:

„§ 4. Dla obliczenia podstawy odpisu na zakładowy fundusz nagród, zakładowy fundusz socjalny i zakładowy fundusz mieszkaniowy za 1977 r. nie bierze się pod uwagę rezerw własnych, które weszły do bazowego funduszu płac poszczególnych organizacji gospodarczych.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1977 r.”;

5) § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 kwietnia 1981 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakładowego funduszu mieszkaniowego (Dz. U. Nr 13, poz. 64) w brzmieniu:

„§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1981 r.”

Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych: *A. Rajkiewicz*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 19 sierpnia 1981 r. (poz. 109).

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2 listopada 1973 r.

w sprawie zakładowego funduszu mieszkaniowego.

Na podstawie art. 1 ust. 4 i art. 20 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o zasadach tworzenia i podziału zakładowego funduszu nagród oraz zakładowych funduszy socjalnego i mieszkaniowego (Dz. U. Nr 27, poz. 150) po porozumieniu ze związkami zawodowymi zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie stosuje się do wszystkich państwowych jednostek organizacyjnych, z wyjątkiem jednostek, o których mowa w ust. 2.

2. Zasady tworzenia i gospodarowania funduszami przeznaczonymi na cele mieszkaniowe w państwowych przedsiębiorstwach gospodarki rolnej określają odrębne przepisy.

3. Rozporządzenie nie dotyczy:

- 1) żołnierzy zawodowych,
- 2) funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej,
- 3) funkcjonariuszy Służby Więziennej.

§ 2. 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) „ustawie” — należy przez to rozumieć ustawę z dnia 23 czerwca 1973 r. o zasadach tworzenia i podziału zakładowego funduszu nagród oraz zakładowych funduszy socjalnego i mieszkaniowego (Dz. U. Nr 27, poz. 150),
- 2) „ministrach” — należy przez to rozumieć także kierowników naczelnych organów i kierowników urzędów centralnych,
- 3) „funduszu płac” — należy przez to rozumieć:
 - a) planowany osobowy fundusz płac powiększony o fundusz agencyjno-prowizyjny,
 - b) w jednostkach organizacyjnych, w których banki prowadzą korektę funduszu płac — planowany osobowy fundusz płac, skorygowany z tytułu bankowej korekty funduszu płac,
 - c) w jednostkach i organizacjach gospodarczych, w których zostały wprowadzone zasady systemu ekonomiczno-finansowego bądź zasady zmodyfikowanego systemu ekonomiczno-finansowego — wydzielony z dyspozycyjnego funduszu płac osobowy fundusz płac powiększony o fundusz agencyjno-prowizyjny oraz o wypłaty z funduszu premiewego tworzonego z zysku, dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych i samodzielnych, dokonane w roku, za który tworzone jest zakładowy fundusz mieszkaniowy.

2. Fundusz płac, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, ulega zmniejszeniu o:

- 1) obciążenia z tytułu przyrostu zatrudnienia,
- 2) obciążenia z tytułu przyrostu dyspozycyjnego funduszu płac.

3. Do funduszu płac stanowiącego podstawę naliczenia odpisu na zakładowy fundusz mieszkaniowy nie wlicza się rzeczywistych wypłat następujących wynagrodzeń i świadczeń:

- 1) nagród jubileuszowych,
- 2) gratyfikacji dla członków personelu latającego i pokładowego,
- 3) dodatkowych wynagrodzeń dla oblatywaczy samolotów i za sprawdzanie spadochronów,
- 4) wynagrodzeń kierowców autobusów używanych do przewozu wycieczek,
- 5) wynagrodzeń za czas ćwiczeń (prób) i występów orkiestr zakładowych,
- 6) ekwiwalentu za pranie i reperację odzieży roboczej, wykonywane we własnym zakresie przez pracowników,
- 7) dodatkowych świadczeń pieniężnych bądź wartości świadczeń w naturze przyznawanych na podstawie przepisów szczególnych, takich jak:
 - a) strawne oraz dodatki dewizowe wypłacane w żegludze i rybołówstwie morskim, odpowiednio przeliczone,
 - b) zwrot kosztów przejazdu do miejsca zamieszkania w celu odwiedzenia rodzin, wypłacany pracownikom czasowo przeniesionym oraz zwerbowanym do pracy,
 - c) ekwiwalent za przejazdy koleją, wypłacany na podstawie Karty górnika,
 - d) ryczałty za noclegi i za koszt wynajęcia kwater prywatnych (opłacanych przez zakład pracy) dla pracowników czasowo przeniesionych,
 - e) dodatki mieszkaniowe dla nauczycieli oraz dla pracowników urzędów gmin, urzędów miast (miast i gmin), zryczałtowany ekwiwalent z tytułu najmu mieszkania u osoby prywatnej, przysługujący pracownikom medycznym, ekwiwalent pieniężny dla nauczycieli z tytułu zrzeczenia się prawa do bezpłatnego mieszkania,

- f) zasiłek na zagospodarowanie dla nauczycieli, jednorazowy zasiłek na zagospodarowanie przysługujący niektórym pracownikom służby zdrowia po raz pierwszy przystępującym do pracy,
 - g) ryczałt przesiedleniowy przy przeniesieniach służbowych oraz zasiłek osiedleniowy dla nauczycieli,
 - h) wartość posiłków profilaktycznych i regeneracyjno-wzmacniających, a także innych środków wydawanych do spożycia pracownikom bezpłatnie lub częściowo odpłatnie (w części nie opłaconej), dodatek kaloryczny dla personelu latającego i pokładowego w lotnictwie cywilnym,
 - i) ekwiwalent za przedłużenie używalności odzieży roboczej lub obuwia ochronnego oraz za używanie odzieży własnej zamiast roboczej przez pracowników, uczniów i studentów,
 - j) zapomogi wypłacane pracownikom własnym z funduszu pozostającego w dyspozycji ministrów (kierowników urzędów centralnych) oraz wojewodów (prezydentów miast stopnia wojewódzkiego),
 - k) wynagrodzenia i odszkodowania przysługujące pracownikom w razie rozwiązania umowy o pracę (z naruszeniem lub bez naruszenia obowiązujących przepisów),
 - l) odprawy przy przejściu na emeryturę, przyznawane na podstawie przepisów szczególnych; odprawa (wynagrodzenie) za 10-letni staż pracy w żegludze międzynarodowej w razie utraty zdrowia,
 - ł) inne świadczenia pieniężne wypłacane przez zakłady pracy na podstawie Kodeksu pracy lub układów zbiorowych pracy,
- 8) wynagrodzeń wypłacanych poza planowanym funduszem płac, oprócz ponadplanowych wypłat z osobowego funduszu płac realizowanych w przedsiębiorstwach gospodarki komunalnej i mieszkaniowej z tytułu wcześniejszego rozpoczęcia lub przedłużenia okresu ogrzewczego, jak również z tytułu przedłużenia czasu pracy własnych pracowników, zatrudnionych przy odsnieżaniu,
- 9) ekwiwalentów pieniężnych wypłacanych uczniom zasadniczych i średnich szkół zawodowych dla niepracujących za praktyki zawodowe (wakacyjne) oraz za zajęcia praktyczne lub specjalizujące odbywane w zakładach pracy, a także przyznawanych im nagród pieniężnych i wartości nagród rzeczowych,
- 10) wynagrodzeń studentów szkół wyższych z tytułu odbywania praktyk robotniczych,
- 11) wynagrodzeń skazanych — członków zorganizowanych grup roboczych,
- 12) wartości robocizny z tytułu zadań szkoleniowo-produkcyjnych wykonywanych przez jednostki wojskowe,
- 13) świadczeń pieniężnych wypłacanych chorym za czynności wykonywane w ramach terapii zajęciowej w zakładach dla nerwowo i psychicznie chorych,
- 14) nagród wypłacanych z zysku w jednostkach badawczych.

4. W jednostkach organizacyjnych zatrudniających pracowników w niepełnym wymiarze czasu pracy odpis na zakładowy fundusz mieszkaniowy przypadający na zatrudnionego w niepełnym wymiarze czasu w podsta-

wowym miejscu pracy oblicza się w wielkości przypadającej w tych jednostkach na zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy.

§ 3. Zakładowy fundusz mieszkaniowy tworzy się:

- 1) z odpisu ustalonego w stosunku do funduszu płac,
- 2) z kwot uzyskanych:
 - a) ze spłat pożyczek i kredytów udzielanych na cele mieszkaniowe,
 - b) z wpłat z tytułu kaucji i opłat za urządzenia kąpielowe oraz opłat za dodatkowe elementy wyposażenia mieszkań, uiszczanych przez pracowników otrzymujących mieszkania w zakładowych domach mieszkalnych,
 - c) ze sprzedaży zakładowych domów mieszkalnych oraz lokali w takich domach,
 - d) z nie wykorzystanej części zakładowego funduszu nagród.

§ 4. 1. Kwota odpisu na 1 zatrudnionego w zakładzie pracy nie może być niższa od 600 zł rocznie.

2. Za zatrudnionego w rozumieniu ust. 1 uważa się także kobiety korzystające z urlopu bezpłatnego na opiekę nad małym dzieckiem; dla osób tych dokonuje się odpisu w kwocie 600 zł na osobę rocznie.

§ 5. 1. Środki zakładowego funduszu mieszkaniowego mogą być przeznaczone na:

- 1) finansowanie zakładowego budownictwa mieszkaniowego realizowanego systemem gospodarczym lub zleceńiowo-gospodarczym wraz z urządzeniami towarzyszącymi,
- 2) pożyczki na:
 - a) wkład mieszkaniowy lub jego uzupełnienie,
 - b) uzupełnienie zaliczki na wkład budowlany,
 - c) budowę domu jednorodzinnego bądź lokalu w małym domu mieszkalnym,
 - d) remonty i modernizację mieszkań w domach wielomieszkaniowych i domów jednorodzinnych oraz lokali w małych domach mieszkalnych,
 - e) uiszczanie kaucji i opłat wymaganych przy uzyskaniu i zamianie mieszkań pozostających w dyspozycji terenowych organów administracji państwowej lub zakładów pracy,
 - f) finansowanie wydatków związanych z przystosowaniem mieszkań dla osób o ograniczonej sprawności fizycznej,
- 3) pomoc bezzwrotną:
 - a) na wkład mieszkaniowy lub jego uzupełnienie,
 - b) na finansowanie wydatków związanych z przystosowaniem mieszkań dla osób o ograniczonej sprawności fizycznej,
 - c) na spłatę kredytu długoterminowego z tytułu nabycia spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego w spółdzielni mieszkaniowej,
- 4) spłatę kredytów bankowych, zaciągniętych przez zakłady pracy na poczet przyszłych wpływów zakładowego funduszu mieszkaniowego,
- 5) finansowanie wydatków związanych z wykwaterowaniem osób zajmujących lokale niezbędne do zaspoko-

jenia potrzeb mieszkaniowych pracowników oraz potrzeb socjalno-kulturalnych zakładu pracy,

- 6) przebudowę i modernizację zakładowych zasobów mieszkaniowych oraz przystosowanie innych pomieszczeń do celów mieszkalnych,
- 7) zwroty kaucji i nie umorzonych części opłat za urządzenia kąpielowe i opłat za dodatkowe elementy wyposażenia mieszkań zakładowych,
- 8) finansowanie wkładów mieszkaniowych dla sierot po byłych pracownikach zakładu pracy, sierot objętych opieką zakładów pracy oraz dzieci przebywających w domach dziecka lub w rodzinach zastępczych,
- 9) budowę i modernizację żłobków, przedszkoli, świetlic i społecznych punktów opieki nad dziećmi w osiedlach mieszkaniowych zamieszkałych przez znaczną liczbę pracowników danego zakładu pracy,
- 10) pomoc finansową dla terenowych organów administracji państwowej w przygotowaniu i uzbrojeniu terenów pod budowę domów jednorodzinnych dla pracowników zakładów pracy.

2. Środki zakładowego funduszu mieszkaniowego nie mogą być przeznaczone na finansowanie budowy i modernizacji mieszkań funkcyjnych.

3. Z pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, mogą korzystać pracownicy zakładu pracy, osoby zatrudnione w systemie pracy nakładczej oraz w systemie agencyjno-prowizyjnym, kobiety korzystające z urlopu bezpłatnego na opiekę nad małymi dziećmi, byli pracownicy zakładu pracy (emeryci i renciści), członkowie rodzin pracowników zmarłych w czasie zatrudnienia, stypendyści zakładu pracy, osoby uczące się, z którymi zakład zawarł umowę przedwstępną, oraz młodociani zatrudnieni w celu przygotowania zawodowego.

§ 6. 1. Zasady i kierunki wykorzystania środków zakładowego funduszu mieszkaniowego ustala organ samorządu załogi.

2. W zakładach pracy, w których nie działa organ wymieniony w ust. 1, uprawnienia te przysługują — działającym w porozumieniu — statutowym organom zakładowych organizacji związkowych i kierownikowi zakładu pracy.

§ 7. 1. Pożyczki na wkład mieszkaniowy lub jego uzupełnienie mogą być przyznawane do wysokości:

- 1) pełnego wkładu:
 - a) pracownikom werbowanym do pracy z innych miejscowości lub przenoszonym służbowo do zakładu pracy,
 - b) inwalidom I i II grupy,
 - c) pracownikom, którzy utracili mieszkania wskutek klęski żywiołowej,
 - d) osobom, których dochód miesięczny na 1 członka rodziny nie przekracza 2.400 zł,
- 2) $\frac{2}{3}$ wkładu osobom, których dochód miesięczny na 1 członka rodziny nie przekracza 3.000 zł,
- 3) $\frac{1}{2}$ wkładu osobom, których dochód miesięczny na 1 członka rodziny przekracza 3.000 zł.

2. Pożyczki na uzupełnienie wkładów budowlanych do spółdzielni budownictwa mieszkaniowego mogą być udzielane do wysokości 50% zaliczki na wkład budowlany.

3. Pożyczki na wkład własny przy budowie domów jednorodzinnych i lokali w małych domach mieszkalnych o normatywnej powierzchni mogą być udzielane do wysokości 15% wartości kosztorysowej domu lub lokalu.

4. Pożyczki na opłacenie kaucji mieszkaniowej mogą być udzielane do wysokości:

- 1) 100% kaucji osobom, których dochód miesięczny na 1 członka rodziny nie przekracza 2.400 zł,
- 2) 50% kaucji osobom, których dochód miesięczny na 1 członka rodziny nie przekracza 3.000 zł.

5. Pożyczki na pokrycie opłat wymaganych przy zamianie mieszkań stanowiących własność państwową mogą być udzielane do wysokości 50% tych opłat, jednak w kwocie nie przekraczającej 20 tys. zł.

6. Pożyczki na remonty i modernizację mieszkań i domów jednorodzinnych oraz lokali w małych domach mieszkalnych mogą być udzielane jednorazowo lub w miarę potrzeby sukcesywnie w łącznej kwocie nie przekraczającej w okresie 5 lat:

- 1) 20 tys. zł — na remonty mieszkań w domach wielomieszkaniowych,
- 2) 30 tys. zł — na remonty domów jednorodzinnych i lokali w małych domach mieszkalnych oraz na modernizację mieszkań,
- 3) 50 tys. zł — na modernizację domów jednorodzinnych i lokali w małych domach mieszkalnych.

7. Pożyczki mogą być udzielane również osobom będącym właścicielami domów jednorodzinnych lub lokali mieszkalnych, stanowiących odrębne nieruchomości, oraz posiadającym spółdzielcze prawo do lokalu w spółdzielniach budowlano-mieszkaniowych — na wniesienie pełnego wkładu mieszkaniowego do spółdzielni za najemców zajmujących w części lub całości domy jednorodzinne lub lokale mieszkalne na podstawie decyzji administracyjnej.

8. Ze środków zakładowego funduszu mieszkaniowego nie mogą być przyznawane pożyczki na budowę domów letniskowych, na pokrycie kosztów wykupu lokali mieszkalnych na własność oraz na uzupełnienie wkładu w związku ze zmianą spółdzielczego prawa do lokalu w spółdzielni mieszkaniowej na takie prawo w spółdzielni budowlano-mieszkaniowej.

9. Pomoc z zakładowego funduszu mieszkaniowego przeznaczona na wkład mieszkaniowy lub budowlany do spółdzielni jest przekazywana na konto spółdzielni po zawiadomieniu członka o terminie zasiedlenia mieszkania.

10. Pożyczki z zakładowego funduszu mieszkaniowego udzielane na cele, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 2, podlegają oprocentowaniu w wysokości 1% w stosunku rocznym. Kwota z tytułu oprocentowania powiększa środki zakładowego funduszu mieszkaniowego.

11. Statutowe organy zakładowych organizacji związkowych opracowują projekt zakwalifikowania pracowników i osób wymienionych w § 5 ust. 3 do korzystania ze środków zakładowego funduszu mieszkaniowego, jak również proponują wysokość i formę pomocy, w zależności od sytuacji mieszkaniowej i materialnej. Propozycje tych organów stają się obowiązujące po zaakceptowaniu przez kierownika zakładu pracy.

12. Zakładowym funduszem mieszkaniowym administruje kierownik zakładu pracy, z uwzględnieniem przepisów § 6 oraz § 14 ust. 3.

§ 8. 1. Okres spłaty pożyczek udzielonych na cele, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 2, ustala zakład pracy w granicach do 5 lat.

2. Spłata pożyczek udzielonych na cele, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 2, rozpoczyna się nie później niż po upływie 6 miesięcy od daty ich udzielenia. Kierownik zakładu pracy w porozumieniu ze statutowymi organami zakładowych organizacji związkowych może w uzasadnionych wypadkach zawiesić spłatę pożyczki na okres do 5 lat.

3. Rodzinom wielodzietnym, młodym małżeństwom mającym dzieci oraz osobom samotnie wychowującym dzieci — okres spłaty może być ustalony w granicach do 10 lat.

4. W uzasadnionych wypadkach pożyczka na wkład mieszkaniowy może być umorzona po przepracowaniu 5 lat w tym samym zakładzie od chwili jej uzyskania:

- 1) do wysokości pełnego wkładu — pracownikom mającym rodziny wielodzietne, młodym małżeństwom i osobom samotnie wychowującym dzieci, jeżeli dochód miesięczny na 1 członka rodziny nie przekracza 3.000 zł,
- 2) do wysokości 50% wkładu — pozostałym osobom, których dochód miesięczny na 1 członka rodziny nie przekracza 3.000 zł.

5. W szczególnie uzasadnionych wypadkach pożyczki na remonty i modernizację mieszkań w domach wielomieszkaniowych i domów jednorodzinnych lub lokali w małych domach mieszkalnych mogą być umarzane w 50% osobom, których dochód miesięczny na 1 członka rodziny nie przekracza 2.000 zł. Warunkiem umorzenia jest przepracowanie 5 lat od chwili uzyskania pożyczki w zakładzie pracy, który tej pożyczki udzielił. Warunek ten nie dotyczy emerytów i rencistów.

§ 9. 1. Pomoc bezzwrotna, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 3, może być przyznana na:

- 1) wkład mieszkaniowy lub jego uzupełnienie na mieszkanie o normatywnej powierzchni do wysokości pełnego wkładu osobom, których dochód miesięczny na 1 członka rodziny nie przekracza 2.000 zł,
- 2) finansowanie wydatków związanych z przystosowaniem mieszkań dla osób o ograniczonej sprawności fizycznej do pełnej wysokości kosztów przystosowania, nie więcej jednak niż 20 tys. zł, jeżeli dochód miesięczny na 1 członka rodziny nie przekracza 3.000 zł,
- 3) spłatę miesięcznych rat kredytu długoterminowego w wysokości:
 - a) 100% bieżącej raty przy dochodzie miesięcznym na 1 członka rodziny nie przekraczającym 2.000 zł,
 - b) 50% bieżącej raty przy dochodzie miesięcznym na 1 członka rodziny nie przekraczającym 3.000 zł dla emerytów, rencistów, których jedynym źródłem utrzymania jest emerytura lub renta, oraz inwalidów I i II grupy, rodzin wielodzietnych, młodych małżeństw i osób samotnie wychowujących dzieci —

na czas określony, przy corocznej weryfikacji dochodów.

2. Emerytom i rencistom, którzy opuszczają i pozostawiają do dyspozycji zakładu pracy mieszkania zakła-

dowe, przenosząc się do spółdzielczych domów (lokali) dla emerytów, rencistów i inwalidów, przysługuje prawo do pomocy bezzwrotnej w wysokości pełnego wkładu mieszkaniowego.

3. Emerytom i rencistom zwalnającym spółdzielcze lokale mieszkalne, przenoszącym się do spółdzielczych domów (lokali) dla emerytów, rencistów i inwalidów, przysługuje prawo do pomocy bezzwrotnej na uzupełnienie wkładu na nowy lokal.

§ 10. 1. Warunki udzielania, spłaty i umarzania pożyczek przyznawanych pracownikom oraz rozliczania z zakładem pracy w razie:

1) ustania członkostwa w spółdzielni biorącego pożyczkę,

2) rozwiązania stosunku pracy

określają umowy zawierane z pracownikiem przez zakład pracy.

2. W razie rozwiązania stosunku pracy:

1) przez pracownika na skutek porzucenia pracy,

2) przez zakład pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika

nie spłacona pożyczka udzielona z zakładowego funduszu mieszkaniowego podlega natychmiastowej spłacie w całości.

3. W razie ustania członkostwa biorącego pożyczkę w spółdzielni budownictwa mieszkaniowego, na skutek wystąpienia, wykreślenia lub wykluczenia ze spółdzielni przed zamieszkaniem w przydzielonym lokalu, spółdzielnia zwraca zakładowi pracy kwotę przelaną z zakładowego funduszu mieszkaniowego na rachunek tego funduszu.

4. W razie zgłoszenia przez członka spółdzielni, który korzystał z pożyczki z zakładowego funduszu mieszkaniowego, rezygnacji z członkostwa, spółdzielnia obowiązana jest uzależnić zwrot wkładu od całkowitego wykonania przez pracownika umowy z zakładem pracy, o której mowa w ust. 1.

5. Z dniem zamieszkania w lokalu spółdzielczym zakład pracy nie może dochodzić od biorącego pożyczkę zwrotu umorzonej części pożyczki z zakładowego funduszu mieszkaniowego, jeżeli spełnił warunki umowy.

§ 11. Warunki udzielania pomocy na cele mieszkaniowe zamiejscowym pracownikom — absolwentom szkół wyższych regulują odrębne przepisy.

§ 12. 1. Pracownikom zatrudnionym pod ziemią w kopalniach węgla kamiennego, przedsiębiorstwach robót górniczych przemysłu węglowego, w kopalniach rud metali nieżelaznych, przedsiębiorstwach budowy kopalń rud metali nieżelaznych, w kopalniach surowców mineralnych — mogą być przyznawane pożyczki na wkład mieszkaniowy lub jego uzupełnienie w wysokości pełnego wkładu.

2. Spłata pożyczki na wkład mieszkaniowy lub jego uzupełnienie, na uzupełnienie wkładu budowlanego do spółdzielni budowlano-mieszkaniowej oraz na uzupełnienie wkładu własnego przy budowie domu jednorodzinnego lub lokalu w małym domu mieszkalnym, udzielonej pracownikom, o których mowa w ust. 1, może być zawie-

szona na okres do lat 10 pod warunkiem przepracowania tego okresu w zakładzie pracy, który udzielił pożyczki.

3. Pożyczki, o których mowa w ust. 2, ulegają umorzeniu — w 40% po przepracowaniu nieprzerwanie 5 lat, a w pełnej wysokości po przepracowaniu 10 lat oraz w razie przejścia pracownika na rentę inwalidzką lub w razie zgonu pracownika.

4. W razie rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 2, nie spłacona i nie umorzona pożyczka udzielona z zakładowego funduszu mieszkaniowego podlega natychmiastowej spłacie.

§ 13. 1. W razie przejściowego braku środków na rachunkach zakładowych funduszy mieszkaniowych zakłady pracy mogą zaciągać — na poczet przyszłych wpływów tych funduszy — oprocentowany kredyt bankowy na potrzeby budownictwa mieszkaniowego.

2. Okres spłaty, jak również wysokość oprocentowania zaciągniętego kredytu, o którym mowa w ust. 1, ustalił Minister Finansów.

§ 14. 1. W przedsiębiorstwach wielozakładowych, a także w innych wypadkach uzasadnionych efektywnością gospodarowania, środki zakładowego funduszu mieszkaniowego mogą być w części lub w całości centralizowane w jednostkach nadrzędnych — na podstawie porozumienia tych jednostek z jednostkami podległymi.

2. Właściwi ministrowie dla jednostek i zakładów budżetowych finansowanych z budżetu centralnego, a terenowe organy administracji państwowej stopnia wojewódzkiego — z zastrzeżeniem przepisu ust. 4 — dla jednostek i zakładów budżetowych finansowanych z budżetu terenowego — mogą ustalić, że zakładowy fundusz mieszkaniowy jest tworzony przez jednostki nadrzędne nad tymi jednostkami i zakładami.

3. W razie tworzenia zakładowego funduszu mieszkaniowego w sposób określony w ust. 2 kierunki wykorzystania środków tego funduszu ustala kierownik jednostki nadrzędnej w porozumieniu z właściwymi statutowo organami związków zawodowych.

4. Minister Oświaty i Wychowania w porozumieniu z właściwymi statutowo organami związków zawodowych nauczycieli może ustalić, że zakładowy fundusz mieszkaniowy dla pracowników państwowych szkół i innych placówek oświatowych i szkoleniowych, wychowawczych, opiekuńczo-wychowawczych, utworzonych i działających na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz. U. z 1961 r. Nr 32, poz. 160, z 1971 r. Nr 12, poz. 115, z 1972 r. Nr 16, poz. 114, z 1975 r. Nr 45, poz. 234), z wyjątkiem podporządkowanych Ministrowi Górnictwa i Energetyki oraz Ministrowi Komunikacji, jest tworzony przez kuratoria oświaty i wychowania urzędów wojewódzkich lub wydziały oświaty i wychowania oraz wydziały kultury i sztuki urzędów miejskich (miast i gmin) i urzędów dzielnicowych. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 15. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w porozumieniu z Ministrem Finansów oraz właściwymi organami związków zawodowych określi szczegółowe zasady udzielania pomocy na cele mieszkaniowe, a w szczególności zasady ustalania dochodu przypadającego na członka rodziny oraz stosowania ulg i umorzeń pożyczek.

§ 16. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych w porozumieniu z Ministrem Finansów i właściwymi organami związków zawodowych ustala, w jakiej wysokości procentowej w stosunku do funduszu plac przysługuje zakładowy fundusz mieszkaniowy jednostce organizacyjnej utworzonej po 1 stycznia 1974 r. w wyniku zmian organizacyjnych.

§ 17. 1. Tworzy się zakładowy fundusz mieszkaniowy w organizacjach spółdzielczych i organizacjach społecznych.

2. Do tworzenia zakładowego funduszu mieszkaniowego w organizacjach, o których mowa w ust. 1, mają odpowiednie zastosowanie przepisy art. 15 i 16 ustawy.

3. Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych określi w porozumieniu z Ministrem Finansów, Naczelną Radą Spółdzielczą oraz właściwymi organami związków zawodowych szczegółowe zasady gospodarowania zakładowym funduszem mieszkaniowym w organizacjach spółdzielczych oraz społecznych.